

MĚSTSKÝ ÚŘAD VLAŠIM

Jana Masaryka 302, 258 01 Vlašim

ODBOR DOPRAVY A SILNIČNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Váš dopis zn.:

Evid. číslo: 2021/169
Naše značka: ODSH 50089/21-MaE
Spisová zn. ODSH 4164/2021-MaE

Oprávněná

úřední osoba: Eva Matějková
Tel.: +420313039331
E-mail: eva.matejkova@mesto-vlasim.cz

Datum: 05.10.2021

ROZHODNUTÍ - VEŘEJNOU VYHLÁŠKOU

Městský úřad Vlašim, odbor dopravy a silničního hospodářství, jako silniční správní úřad ve věcech silnic II. a III. třídy a veřejně přístupných účelových komunikací příslušný dle ustanovení § 40 odst. 4 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), rozhodl v řízení z moci úřední o určení právního vztahu dle ustanovení § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve věci deklarace existence veřejně přístupné účelové komunikace dle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice takto:

Na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, neboť předmětný pozemek nenaplnuje zákonné znaky veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu platné právní úpravy a ustálené judikatury.

Účastníci řízení dle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu:

vlastník pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice – Milan Hanel, nar.: 20.07.1973, J. V. Sládka 1976, 258 01 Vlašim.

O d ů v o d n ě n í:

Dne 28.05.2021 bylo prostřednictvím České pošty pod č.j.: ODSH 24244/21 písemně oznámeno Petrem Hájkem, Bubenečská 388/27, 160 00 Praha 6, že dne 25.5.2021 během dopoledních hodin došlo k záměrnému zavezení kamenů na dvě místa přístupové cesty a tím byl znemožněn příjezd k pozemku p.č. 636/3 v k.ú. Vracovice včetně fotografické přílohy. Silniční správní úřad z toho důvodu písemností ze dne 01.06.2021 pod č.j.: ODSH 24244/21 MaE vyzval vlastníka pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice k odstranění nepovolených pevných překážek z účelové komunikaci veřejně přístupné. Na základě výpisu z KN bylo zjištěno, že vlastníkem předmětného pozemku je fyzická osoba Milan Hanel, J. V. Sládka 1976, Vlašim.

Vlastník dotčeného pozemku, M. Hanel, se dne 07.06.2021 dostavil ke správnímu orgánu a sdělil, že provádí zpevnění pozemku vzhledem k předchozímu deštivému počasí a dále uvedl, že nesouhlasí, že by na jeho pozemku byla komunikace (viz záznam, který je součástí spisu).

Na základě výše uvedeného a v souladu s platnou legislativou silniční správní úřad opatřením ze dne 15.06.2021 pod č.j.: ODSH 27548/21 MaE oznámil všem jemu známým účastníkům řízení zahájení řízení z moci úřední ve věci deklarace existence veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice a současně stanovil ústní jednání na den 20.07.2021 na místě samém spojené s místním šetřením. Vzhledem k tomu, že správní orgán vycházel z toho, že stanovení kategorie a tedy existence pozemní komunikace se týká neurčitěho okruhu osob, které nemohou být správnímu orgánu známy (viz. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2008, č.j.: 1Ans2/2008-52), bylo předmětné řízení zahájeno veřejnou vyhláškou. Současně se správní orgán zabýval otázkou účastníků řízení dle ustanovení § 27 správního řádu a s ohledem na nález Ústavního soudu (ze dne 10.11.2004, sp. zn. I. US 547/02), kdy základní podmínkou pro to, aby byla fyzická či právnická osoba považována za účastníka řízení, je hmotněprávní vztah této konkrétní osoby k věci, která je předmětem řízení, doručoval písemnosti známým účastníkům řízení dle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu jednotlivě a dalším známým účastníkům řízení i dalším možným účastníkům řízení doručoval písemnosti veřejnou vyhláškou. Silniční správní úřad postupoval v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 správního řádu tak, aby nikomu nevznikly zbytečné náklady a aby byly dotčené osoby co nejméně zatěžovány.

Dne 20.07.2021 proběhlo na místě samém ústní jednání spojené s místním šetřením. Správní orgán všechny zúčastněné na místě seznámil s termínem (pojmem) veřejně přístupné účelové komunikace v návaznosti na ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Dále informoval, kdy se stane pozemek účelovou komunikací, jaké jsou tři znaky veřejně přístupné účelové komunikace dle judikatury (slouží jako přístup nebo příjezd k nemovitostem, komunikace je patrná v terénu a konkludentní souhlas vlastníků pozemku příp. jeho nástupce). Poté všechny zúčastněné správní orgán informoval, že se bude zabývat otázkami nutné komunikační potřeby, kdy se bude posuzovat, zda existuje i jiný přístup na okolní pozemky v dané lokalitě, jejich nutnost a nákladnost případných úprav staveb nebo pozemků, jejichž přístupnost je řešena.

Pozemek p.č. 2249 v k.ú. Vracovice má délku cca 137,0 m o průběžné šíři cca 4,0 m s napojením na zpevněnou pozemní komunikaci ve vlastnictví Obce Vracovice, která nemá šířkové parametry místní komunikace, z druhé strany je předmětný pozemek zaslepený, není průjezdný. Pozemek p.č. 2249 v k.ú. Vracovice má travnatý povrch, na kterém jsou patrné vyjeté koleje. Na místě samém se do protokolu (součástí spisu) vyjádřili všichni zúčastnění, kteří uvedli: I. Petrásková, Vlašim (vlastník pozemku p.č. 634/3 v k.ú. Vracovice) „Máme přístup z jiné komunikace. Pozemek vlastním 7 let a nikdy zde žádné problémy nebyly“. F. Jelínek (předchozí vlastník pozemku p.č. 634/3 v k.ú. Vracovice) „chatu jsme stavěli před 30-ti lety s podmínkou, že zde je cesta a je plánována zástavba této lokality“. L. Hájková, Praha 6 (vlastník pozemku p.č. 636/3 v k.ú. Vracovice) „nám omezuje vstup na pozemek. Vždy jsme tuto cestu užívali a naši rodiče zde měli vstup na zahradu, protože jinak se nedostali. V roce cca 1971 si rodiče postavili RD a průchod kolem něj na zahradu je cca 1,0 m. Nikdy žádné problémy nebyly. Komunikaci jsme udržovali cca 8 let“. J. Srb, Vracovice (vlastník pozemku p.č. 637/1 v k.ú. Vracovice) „cestu používáme k chůzi, momentálně to nelze. Cestu nikdo neudržuje, nikdo ji neseká a vstup na pozemek máme jiný“. M. Hanel, Vlašim (vlastník řešeného pozemku) „historicky moji předci nesouhlasili s tím, že cesta zde je a pozemek si budu udržovat, kameny si odstraním“. Dále byla doložena historická fotografie pozemku L. Hájkové, jedná se o historický snímek, kde je zachycena zahrada s výjezdem na řešený pozemek. Dále byla pořízena fotodokumentace, která je součástí spisu. Obec Vracovice podala informaci, že vzhledem k čerpání dovolené paní starostky, zašle písemné stanovisko prostřednictvím DS nejpozději do 26.07.2021.

Závěrem ústního jednání byly všichni zúčastnění seznámeni s tím, že se mohou se všemi podklady seznámit na místě samém nebo na Městském úřadu Vlašim, ODSH s tím, že mohou uvádět a navrhnout důkazy a jména případných svědků, kteří by učinili svědeckou výpověď a to v termínu, nejpozději do 30.07.2021. Dále byli všichni přítomni seznámeni se svými právy dle správního řádu. Nikdo z účastníků v daném termínu nenavrhl žádný důkaz ani nenavrhl svědka.

Dne 26.07.2021 prostřednictvím DS zaslala Obec Vracovice vyjádření k existenci veřejně přístupné účelové komunikaci na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice. Ve vyjádření Obce Vracovice bylo uvedeno, že pozemek slouží jako přístup pro okolní pozemky, které byly využívány jako pole a též slouží jako cesta v případě potřeby k hlavní šachtě obecního vodovodu a dalším uzávěrům. Vzhledem k tomu, že v písemnosti nebylo uvedeno, zda se jedná o jedinou příjezdovou komunikaci k hlavní šachtě obecního vodovodu a dalším uzávěrům, požádal silniční správní úřad dne 02.08.2021 pod č.j.: ODSH 34152/21 MaE o upřesnění vyjádření.

Dne 12.08.2021 pod č.j.: ODSH 35257/21 MaE zaslala Obec Vracovice vyjádření, že se nejedná o jediný možný přístup.

Dne 23.08.2021 písemností pod č.j.: ODSH 38791/21 MaE silniční správní úřad zaslal všem účastníkům řízení a též veřejnou vyhláškou seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a stanovil lhůtu na možnost seznámit se s podklady potřebnými pro vydání rozhodnutí v předmětné věci.

Dne 06.09.2021 silniční správní úřad obdržel písemnost pod č.j.: ODSH 42105/21 MaE od účastníka řízení L. Hájkové, Praha 6, ve kterém je uvedeno, že *na ústním jednání dne 20.07.2021 M. Hanel přislíbil odvod navezených kamenů a že k danému dni tato zábrana nebyla odstraněna*. Dále bylo v písemnosti uvedeno, že *je cesta zapsána jako ostatní komunikace a v současné době je nepřístupná a není udržována. Dále účastník řízení žádá o pomoc a nápravu vzniklé situace. Samosprávné orgány by mohly významně přispět k smírnému řešení a dobrým mezilidským vztahům*.

K tomu správní orgán uvádí: Silniční správní úřad může nařídit odstranění pevné překážky z pozemní komunikace – dopravní cesty. Vzhledem k tomu, že pozemek p.č. 2249 v k.ú. Vracovice v tomto rozhodnutí nedeklaroval jako dopravní cestu, nemůže dojít k nařízení o odstranění pevné překážky. Dále silniční správní úřad uvádí, že není rozhodné, jak je pozemek evidován v katastru nemovitostí. Účelové komunikace stejně jako ostatní pozemní komunikace nejsou evidovány v katastru nemovitostí jako samostatné nemovité věci – stavby. Soudní judikatura uvádí *„existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle, tj. zajištění komunikačního spojení nemovitostí, aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům“*. Podstata věci spočívá ve zjištění, zda je účelová komunikace – pozemek, užívána skutečně z titulu obecného užívání pozemní komunikace resp. zjišťuje se, zdali je zde veřejné právo uživatele pozemní komunikace k jejímu užívání, když toto právo vyplývá ze zákona o pozemních komunikacích z institutu „obecného užívání“ nebo zda jde o užívání pozemku z titulu soukromoprávního ujednání a pak nepůjde o obecné užívání účelové komunikace. Užívání pozemku k chůzi a jízdě uzavře vlastník pozemku s uživateli pozemku smlouvu (např. nájemní smlouvu, smlouvu o zřízení věcného břemene apod.) či ústní dohodu a užívání pozemku se pak realizuje na základě soukromoprávního ujednání.

Dne 07.09.2021 obdržel silniční správní úřad písemnost pod č.j.: ODSH 42363/21 MaE L. Majerové, Beroun (švagrová účastníka řízení L. Hájkové, Praha 6), která ve své písemnosti uvádí, že *si pamatuje vždy předmětný pozemek jako cestu, která byla přístupná a udržována. Udržoval ji p. Štěpánek (otec účastníka řízení L. Hájkové)*. V písemnosti je žádáno, *zda by se tato situace dala napravit ve prospěch všech zúčastněných, kteří by i nadále tuto přístupovou cestu rádi využívali a případně i udržovali*.

K tomu správní orgán uvádí: L. Majerová, Beroun, není účastníkem daného řízení, přesto silniční správní úřad uvádí, že napravit danou situaci ve prospěch všech zúčastněných nelze. Dle zjištěného všechny okolní pozemky p.p.č. 2249 v k.ú. Vracovice jsou dopravně napojeny z jiných veřejných komunikací, vyjma pozemku paní L. Hájkové, která pozemek nabyla v roce 2011 bez zajištěného příjezdu. Jestliže byl pozemek darován např. rodiči, přístup by mohl být zajištěn po pozemku rodičů či příbuzných. Soudní judikatura uvádí: *„existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného*

cíle, tj. zajištění komunikačního spojení nemovitostí, aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům“. Podstata věci spočívá ve zjištění, zda je účelová komunikace – pozemek, užívána skutečně z titulu obecného užívání pozemní komunikace resp. zjišťuje se, zdali je zde veřejné právo uživatele pozemní komunikace k jejímu užívání, když toto právo vyplývá ze zákona o pozemních komunikacích z institutu „obecného užívání nebo zda jde o užívání pozemku z titulu soukromoprávního ujednání a pak nepůjde o obecné užívání účelové komunikace.

Po provedení dokazování dospěl zdejší správní orgán k následujícímu závěru:

Existence prvního z definičních znaků účelové komunikace ve smyslu ustanovení 7 zákona o pozemních komunikacích, tedy zřetelnost cesty v terénu, musí být vždy posuzována individuálně. Pro určení, že se v tomto případě jedná o pozemní komunikaci je rozhodující ustanovení § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, podle kterého se pod pojmem pozemní komunikace rozumí dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Za takovou cestu se považuje jak cesta zpevněná, tak i cesta nezpevněná, dokonce i cesta vzniklá jinak než stavební činností, např. „vyšlapáním“ cesty lidskou chůzí. Základním kritériem je skutečnost, že cesta je v terénu patrná, tj. vnímatelná lidskými smysly.

Zásadním aspektem je vznik tzv. práva obecného užívání, které je založeno zákonem a znamená to, že každý může užívat pozemní komunikaci (tedy i veřejnou účelovou komunikaci) bezplatně obvyklým způsobem a k účelu, ke kterému je určena. V důsledku existence práva obecného užívání nemůže vlastník pozemku s veřejně přístupnou účelovou komunikací volně nakládat, nemůže ji například zrušit, přerušit, zablokovat apod. Dalším aspektem je skutečnost, že za obecné užívání účelové komunikace nenáleží vlastníkovu pozemku žádná finanční náhrada. Účelová komunikace nemusí být nutně stavbou podle stavebního zákona, tedy výsledkem stavební činnosti. Může jít o vyjeté koleje v trávě nebo zpevněné místy kamením nebo sutí. O tom, zda se na určitém pozemku nachází účelová komunikace, nerozhoduje ani to, jak je pozemek zapsán v katastru nemovitostí. Katastr nemá v tomto ohledu konstitutivní význam. Druh pozemku ani způsob využití nejsou závaznými údaji na rozdíl od parcelního čísla a geometrického určení nemovitosti, ani nejsou jinak právně privilegovány na rozdíl od údajů o věcných právech.

V daném případě se jedná o pozemek, který má travnatý povrch, kde jsou zřejmé vyjeté koleje k občasnému užívání. Předmětný pozemek je využíván jako občasná alternativa ke spojení nemovitostí – zahrad s ostatními dopravními cestami.

Účelovou komunikací je taková pozemní komunikace, která splňuje znaky uvedené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. O zařazení pozemku či jeho části do kategorie účelové komunikace není třeba vydávat správní rozhodnutí – účelovou komunikací se příslušná část pozemku stává přímo ze zákona, pokud je využívána jako dopravní cesta pro vozidla i chodce a slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Veřejně účelové komunikace je možno užívat k účelu, ke kterému jsou určeny, tzn., že na ně musí být zajištěn veřejný přístup a její vlastník (pozemku, na kterém se nachází) musí toto užívání strpět.

Druhým definičním znakem účelové pozemní komunikace veřejně přístupné je nutná komunikační potřeba. Dle ústavního soudu v nálezu sp. Zn.: 268/08 ze dne 9.1.2008, ve kterém se zabýval nutnou komunikační potřebou uživatelů, ústavní soud deklaroval následující: „.... K tomu, aby bylo možné učinit jednoznačný závěr o tom, že se na určitých pozemcích nachází veřejně přístupná účelová komunikace, musí být prokázáno, zaprvé, že vlastník příslušného pozemku či jeho právní předchůdce,

k jehož souhlasu je možné přihlížet, souhlasil s takovýmto omezením svého vlastnického práva, zadruhé, že je v daném případě splněna podmínka komunikační nezbytnosti, resp. Neexistuje jiná alternativa přístupu (slouží pro spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi) a kde tento přístup zjevně není upraven soukromoprávním institutem (např. věcným břemenem)....“. Silniční správní úřad řešil otázku alternativního dopravního napojení. Z proběhlého dokazování, které je součástí spisu vyplývá, že předmětný pozemek p.č. 2249 v k.ú. Vracovice není jedinou přístupovou komunikací pro vlastníky sousedních pozemků, ti mají přístup ze stávající silniční sítě a sítě místních komunikací. Pouze L. Hájková, Praha, jako vlastníka pozemku p.č. 636/3 v k.ú. Vracovice (druh pozemku zahrada) nemá veřejnou přístupovou komunikaci ani žádné jiné dopravní spojení. Pozemek paní L. Hájkové, p. p. č. 636/3 v k.ú. Vracovice dle KN nabyta L. Hájková, Praha v roce 2011, kdy jí byl pozemek darován Josefem a Marií Štěpánkovými, přístup na pozemek - zahradu či příjezd řešen v době darování nebyl. Nabyvatel ani neuzavřel žádnou jinou smlouvu či dohodu o právu chůze či jízdy. Silniční správní úřad z toho důvodu nemůže konstatovat, že se jedná o veřejný zájem, neboť se jedná o pozemek, který byl rozdělen a darován bez veřejné přístupové cesty. Obec Vracovice ve svém vyjádření uvedla, že z hlediska veřejného zájmu není řešený pozemek nutný jako dopravní spojnice. Z toho důvodu nutná komunikační potřeba zde prokázána nebyla a tudíž nebyl naplněn druhý definiční znak účelové komunikace veřejně přístupné.

Deklaratorní řízení, nevytváří žádnou novou pozemní komunikaci, ale pouze pozemní komunikaci deklaruje či naopak.

Třetím definičním znakem veřejně přístupné účelové komunikace je souhlas jejího vlastníka (v době zřízení pozemní komunikace). Tento souhlas může být dán i konkludentně, absence aktivního bránění užívání komunikace. Žádní svědci, kteří by potvrdili skutečnost, že by předchozí vlastníci nesouhlasili s užíváním předmětného pozemku jako dopravní cesta nebo, že by bránili tomuto užívání navrzení nebyli.

Existenci pozemní komunikace ve svých vyjádřeních potvrdili vlastníci jednotlivých pozemků, kteří shodně uvedli, že cesta byla používána, co oni vzpomínají jako příjezd na zahrady. Spory s předchozím vlastníkem řešeného pozemku byly, ale nebyly ve smyslu užívání daného pozemku, ale v občanskoprávních záležitostech. Nebylo prokázáno, že by kdokoliv z vlastníků pozemků kdykoliv bránil v užívání cesty. Účelová komunikace vždy sloužila jako alternativní příjezd k okolním pozemkům, ovšem ne jako jediná.

Nejsou splněny všechny definiční znaky, není naplněn veřejný zájem na dopravní obslužnosti – všechny pozemní komunikace, s výjimkou účelových komunikací umístěných v uzavřených areálech, jsou ze zákona veřejně přístupné, tzn., že každý má právo je užívat obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny. Z provedeného dokazování, které je součástí spisu je tedy zřejmé, že se v řešené věci nejedná o veřejnou účelovou komunikaci.

Správní orgán posuzoval otázku nutné komunikační potřeby a ta jednoznačně prokázána nebyla a z toho důvodu nemůže silniční správní úřad deklarovat existenci veřejně přístupné účelové komunikace.

Existence pozemní komunikace na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice nebyla bezpochyby prokázána, neboť nebyly naplněny všechny definiční požadované znaky, které charakterizují veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Po vyhodnocení výše uvedených důvodů a po posouzení z pohledu platné judikatury a po posouzení všech znaků veřejně přístupné účelové komunikace, Městský úřad Vlašim, jako silniční správní úřad dospěl k jednoznačnému závěru, že na pozemku p.č. 2249 v k.ú. Vracovice se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému úřadu – Středočeský kraj, odbor dopravy, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, prostřednictvím Městského úřadu Vlašim, odboru dopravy a silničního hospodářství.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník řízení potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Odvolání proti usnesení nemá dle ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Eva Matějková
oprávněná úřední osoba

Písemnost musí být vyvěšeno na úřední desce po dobu 15-ti dnů
a také zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Vyvěšeno dne: _____ Sejmuto dne: _____
Razítko a podpis orgánu, který potvrzuje vyvěšení a sejmutí.

Obec Vracovice (obec je povinna v souladu s ustanovením § 25 odst. 3 správního řádu písemnost bezodkladně vyvěsit na své úřední desce na dobu nejméně 15 dnů. Současně žádáme zaslat potvrzení o vyvěšení na úřední desce příslušné obce).

Obdrží:

Účastníci řízení jednotlivě dodejkou

Obec Vracovice, 258 01 Vracovice

Milan Hanel, J.V.Sládka 1976, 258 01 Vlašim

Jaromír Srb, Vracovice 97, 258 01 Vlašim

Josef Hojčuk, Vracovice 92, 258 01 Vlašim

Lenka Hájková, Bubenečská 388/27, 160 00 Praha 6 Bubeneč

Pavel Štěpánek, Vracovice 46, 258 01 Vlašim

Petr Štěpánek, Tenisová 961/9, 102 00 Praha 10 Hostivař

Věruška Štěpánková, Tenisová 961/9, 102 00 Praha 10 Hostivař

Ludmila Floriánová, Vracovice 63, 258 01 Vlašim

Markéta Vaingátová, Vracovice 63, 258 01 Vlašim

Ivana Petrásková, A. Roškotová 1354, 258 01 Vlašim

Antonín Toulá, Vracovice 27, 258 01 Vlašim